

UCHWAŁA NR XLV/385/2017 r.
RADY MIASTA SULEJÓWEK
z dnia 26 października 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Sulejówce na lata 2017 - 2020

Na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769) w związku z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz.1875) Rada Miasta Sulejówek uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Sulejówek na lata 2017 - 2020 który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sulejówek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Sulejówek

Daniel Dąbrowski

**Uzasadnienie do uchwały
w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Sulejówce na lata 2017 - 2020**

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Załącznik do niniejszej uchwały wypełnia obowiązek zapisany w w/w punkcie 1) art. 6 ust. 2 i zakłada podjęcie interdyscyplinarnych działań służących przeciwdziałaniu przemocy, ochronie i wsparciu osób doświadczających przemocy, profesjonalizacji kadr realizujących zadania w tym zakresie z podkreśleniem znaczenia profilaktyki i edukacji społecznej. Program ujmuje w ramy działania, określa cele, kierunki, sposoby, harmonogram, wskaźniki realizacji oraz prognozy zmian.

Wszelkie działania zakładają ścisłą współpracę ze środowiskiem lokalnym, instytucjami oświatowymi, podmiotami ochrony zdrowia, sądami, Policją, kościołami, związkami wyznaniowymi i organizacjami społecznymi.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Sulejówce na lata 2017 - 2020 jest rozwinięciem przyjętej 30 czerwca 2011 r. uchwałą Rady Miasta Sulejówce nr XI/74/2011 ***Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Sulejówce na lata 2011-2020.***

W tym stanie rzeczy, podjęcie uchwały dotyczącej przyjęcia Programu w treści załącznika do niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

**Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w mieście Sulejówek
na lata 2017 - 2020**

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp

- 1.1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie
- 1.2. Wprowadzenie
- 1.3. Adresaci Programu
- 1.4. Miejsce realizacji Programu
- 1.5. Realizatorzy Programu i czas realizacji

II. Część programowa

- 2.1. Opis problemu
- 2.2. Założenia Programowe
- 2.3. Analiza SWOT
- 2.4. Obszary i kierunki działania, cel główny, cele szczegółowe, rodzaje działań, wskaźniki, terminy realizacji.
- 2.5. System przeciwdziałania przemocy w mieście Sulejówek-schemat

III. Zasoby instytucjonalne.

IV. Monitorowanie Programu.

V. Sprawozdawczość.

VI. Finansowanie Programu.

VII. Zakończenie.

Używane skróty:

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku,
ZI- Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek,
NK - Niebieska Karta,
PCPR- Powiatowe Centrum Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim,
PIK - Punkt Informacyjno- Konsultacyjny w Sulejówku,
PPP - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sulejówku,
MKRPA- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta Sulejówek,

ROZDZIAŁ I. WSTĘP

„Nikt w rodzinie nie zasługuje na przemoc(...). Przemoc upokarza, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść i pragnienie odwetu, tworzy błędne koło w stosunkach międzyludzkich i wcześniej czy później odbija się negatywnie. Nie ma w tej przemocy niczego, co w cywilizowanym świecie przemawiałoby za jej stosowaniem(...)”.¹

Trudno uchwycić prawdziwe rozmiary przemocy w rodzinie, chociaż jest ona zjawiskiem powszechnym. Z badań wynika, że przemoc wewnątrzrodzinna jest najczęściej spotykaną formą agresji interpersonalnej. Toteż nie jest wcale przesadą stwierdzenie amerykańskiego kryminologa Brandona, który powiedział, że „najbardziej niebezpiecznym miejscem na ziemi jest dom rodzinny po zmierzchu”.²

Podjęcie interdyscyplinarnych działań służących przeciwdziałaniu przemocy, ochronie i wsparciu osób doświadczających przemocy jest niezbędnym działaniem, do którego zobowiązany jest każdy samorząd.

Celem niniejszego Programu Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Sulejówce jest ujęcie w ramy w/w działań, określenie celów, kierunków, sposobów realizacji, harmonogramu działań i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, wskaźników realizacji, ram finansowania, prognozy zmian.

Program ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2017-2020. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Dokument został przygotowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówce.

1.1 PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy, określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec jej sprawców.

Według cytowanej ustawy do samorządu gminy należy: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie; prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe dokumenty wspomagające podejmowanie działań na rzecz ofiar i sprawców przemocy to między innymi:

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1769),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487),
4. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020,
5. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie powiatu mińskiego na lata 2017-2022,
6. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Sulejówek na lata 2011-2020,
7. Program Wspierania Rodziny w Sulejówce na lata 2015-2018,

¹ I. Pospiszył, *Przemoc w Rodzinie*, Warszawa 1994, s. 5.

² I. Pospiszył, *Przemoc w Rodzinie*, Warszawa 1994, s. 17

8. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani dla Miasta Sulejówek.
9. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury " Niebieskie Karty" oraz wniosków formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2011 r. Nr 209 poz. 1245).
10. Ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz.682)
11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 ze zm.).

1.2 WPROWADZENIE

Przemoc jako forma zachowań społecznych towarzyszy człowiekowi od zawsze i dotyka każdą sferę życia człowieka: osobistą, społeczną, gospodarczą, polityczną. Perspektywa osobista, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy.

Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Perspektywa społeczna zaś, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy.

Przemoc zaczyna się czasami od małych gestów, czynów: narzucania woli, braku zgody na kompromis, manipulacji, wywierania wpływu, poniżania, ośmieszania, izolowania, deprecjonowania, wykorzystywania, wymuszania.,, Często pojawia się i rozwija niezauważalnie, w formie kolejnych, minimalnych aktów kontroli, upokarzania czy mikrozarządzania, z których żaden z osobna nie jest na tyle wyrazisty, by wzbudzić czujność”³.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka w którym wzrasta, kształtuje osobowość, utrwała normy, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu. Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego.

Przemoc wobec najbliższych związana jest ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny, a jej występowanie jest częste i na tyle powszechne, że zjawisko to w wielu środowiskach jest aprobowane kulturowo, a ofiary przemocy pozostają z tym problemem same. Przemoc domowa stanowi często zagrożenie dla zdrowia i życia osób jej doświadczających. Jest źródłem lęku, rozpacz, poczucia bezsilności i przyczyną dysfunkcji w rodzinie.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy ofiarom i sprawcom, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związanych z tym zagadnieniem. Istnieje ogromna ilość definicji przemocy, natomiast punktem wspólnym wszystkich ich autorów jest cel przemocy, który polega na oddziaływaniu na innych, w celu uzyskania ich całkowitej uległości i podporządkowania. Sprawca stara się wymóc na ofiarach taki sposób postępowania, aby było ono zgodne z jego oczekiwaniami. Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodujące cierpienie i ból.

1.3 ADRESACI PROGRAMU

Program kierowany jest do:

- a) osób doświadczających przemocy w rodzinie: dzieci, współmałżonków, partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych,
- b) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- c) świadków przemocy w rodzinie,

- d) przedstawicieli instytucji, organizacji pozarządowych i służb zobowiązanych do udzielania pomocy rodzinie,
- e) społeczności lokalnej.

1.4 MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Miasta Sulejówek.

1.5 REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Sulejówek na lata 2017 - 2020 będzie realizowany przez podmioty zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w szczególności:

- podmioty miejskie: Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji, Straż Miejską, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowo-wychowawcze, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną, placówki systemu opieki zdrowotnej, kościoły, związki wyznaniowe,
- podmioty powiatowe: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna działająca przy PCPR, Sąd Rejonowy i Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim
- organizacje pozarządowe (o różnym zasięgu działania).

II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

2.1. OPIS PROBLEMU

Skala zjawiska przemocy w rodzinie

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku oraz funkcjonujący w jego ramach Zespół Interdyscyplinarny Miasta Sulejówek (ZI), który rozpoczął swoją działalność w 2012 r

W/w ZI to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Sulejówek.

Członkowie Zespołu działają na podstawie Uchwały Rady Miasta Sulejówek Nr XVI/114/2011 z dnia 27 października 2011 r w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Sulejówek oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania ze zmianą do załącznika w uchwale nr XVII/141/2011 z dnia 24 listopada 2011 r., Zarządzenia nr 106/2012 Burmistrza Miasta Sulejówek z dnia 01.08.2012 r. w sprawie zatwierdzenia treści Regulaminu Pracy Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Sulejówek, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz porozumień zawartych między Burmistrzem Miasta Sulejówek a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Członkowie ZI wykonują zadania w ramach obowiązków zawodowych i służbowych lub społecznie. Porozumienie stanowi jednocześnie formę zobowiązania do zapewnienia i stworzenia możliwości, udziału w posiedzeniach i pracach zespołu lub grup roboczych wytypowanych przedstawicieli.

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia MOPS.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w szczególności należy:

1. diagnozowanie problemu przemocy rodzinie;

2. podejmowanie wszelkich działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. inicjowanie działań wobec osób, co do których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie;
6. ocena i weryfikacja prowadzonych działań, omawianie bieżących problemów wymagających rozstrzygnięcia przez Zespół;
7. prowadzenie dokumentacji z prac Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

W dniu 18 października 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r., w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzoru formularzy „Niebieska Karta”. Procedura „Niebieskiej Karty” to instytucjonalne narzędzie służące do przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dzięki niej możemy wstępnie rozpoznać zaburzenia życia rodzinnego wywołane stosowaniem przemocy, ułożyć plan pomocy oraz podjąć działania interwencyjne. Do realizacji wymienionej procedury zobligowani są przedstawiciele policji, ośrodków pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty i gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza A przez przedstawiciela wyżej wymienionych podmiotów, który zostaje przekazany do Przewodniczącego ZI a następnie niezwłocznie członkom ZI. Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury Niebieskiej Karty. Dokonują analizy sytuacji rodzinnej- wypełniając formularz NK – C, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą oraz NK – D z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

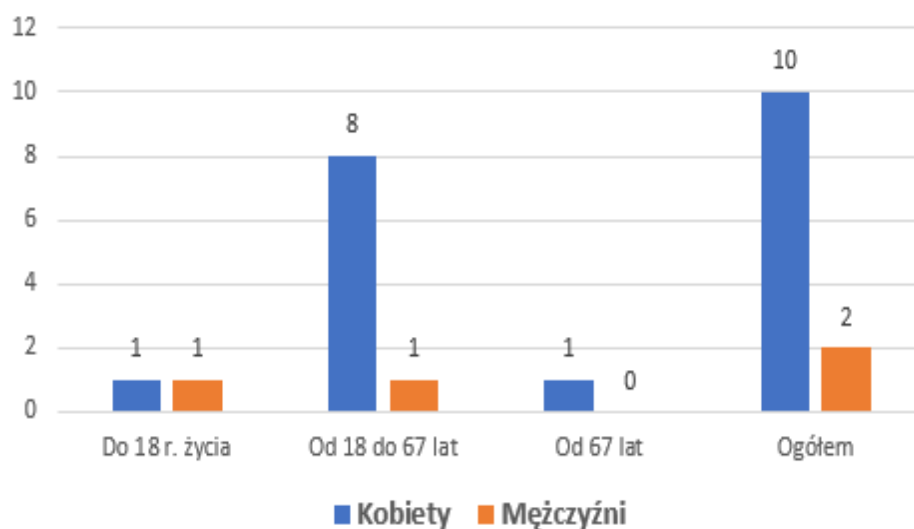
W 2016 r. do ZI wpłynęło 11 Niebieskich Kart, w tym 3 zostały sporządzone przez pracowników socjalnych MOPS i 8 przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji. Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie miasta Sulejówek przeprowadzona została na przestrzeni lat następująca liczba interwencji domowych: 2014 r. – 136, 2015 r.– 136 a w 2016 r.- 190. Wzrost liczby interwencji w ostatnim roku może świadczyć o fakcie podniesienia świadomości społecznej o prawach do godnego życia w poczuciu bezpieczeństwa i o konieczności głośnego sprzeciwu wobec aktów przemocy.

Tabela nr 1. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 2012 r.- 2016 r. w liczbach

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba spotkań ZI	9	13	23	21	13
Liczba powołanych grup roboczych	3	11	16	11	8
Liczba spotkań grup roboczych	13	25	75	71	46
Liczba zawiadomień do organów ścigania	0	1	0	0	0
Liczba założonych Niebieskich Kart A	5	21	29	25	3
Liczba wszczętych procedur NK	5	19	29	25	11
Liczba zakończonych procedur NK	1	9	16	41	14

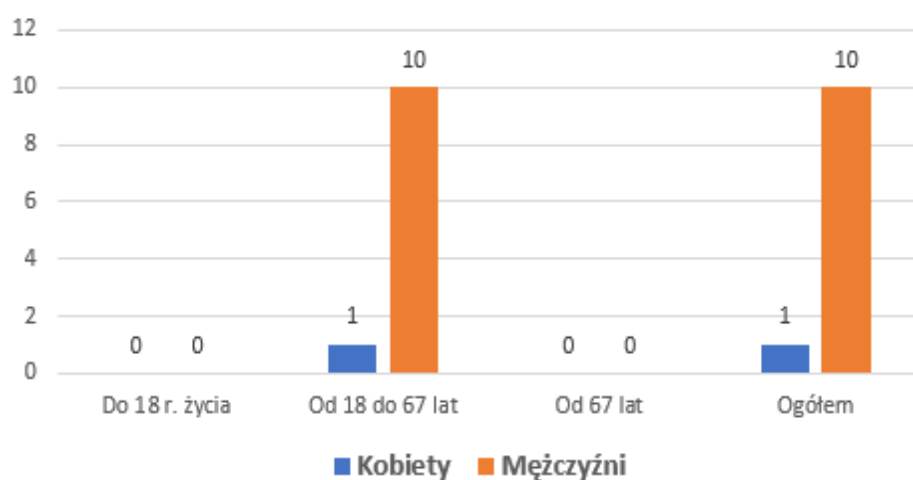
Źródło tabeli: opracowanie własne MOPS Sulejówek.

Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie

Źródło tabeli: sprawozdanie MPiPS-03 za 2016 r.

Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

Źródło tabeli: sprawozdanie MPiPS- 03 za 2016 r.

Tabela nr 2. Dane dotyczące osób wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie i osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w okresie 2013 r. - 2016 r.

Rok	Osoby wobec których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, dla których wszczęto procedurę NK								Osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, dla których wszczęto procedurę NK					
	Kobiety				Mężczyźni				Kobiety			Mężczyźni		
	Ogółem	Do 18 r. życia	Od 18 do 67 lat	Powyżej 67 lat	Ogółem	Do 18 r. życia	Od 18 do 67 lat	Powyżej 67 lat	Ogółem	Od 18 do 67 lat	Powyżej 67 lat	Ogółem	Od 18 do 67 lat	Powyżej 67 lat
2013	19	3	15	1	3	2	1	0	2	2	0	15	14	1
2014	28	4	24	0	8	4	4	0	5	5	0	25	24	1
2015	34	10	21	3	10	6	3	1	1	1	0	23	23	0
2016	10	1	8	1	2	1	1	0	1	1	0	10	10	0

Źródło tabeli: opracowanie własne MOPS Sulejówek

Tabela nr 3. Dane dotyczące zależności między nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy w rodzinie w odniesieniu do ilości prowadzonych spraw w okresie 2012 r. - 2016 r.

Rok	Liczba spraw prowadzonych przez MKRPA w związku z procedurą NK	Ogółem liczba rodzin objętych procedurą NK przez ZI
2012	4	5
2013	18	21
2014	24	29
2015	24	25
2016	16	24

Źródło tabeli: opracowanie własne na podstawie danych MKRPA i ZI.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego jest dobrą podstawą do dalszego rozwoju lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej, choć obecnie efekty działalności są osiągane dzięki indywidualnemu zaangażowaniu osób biorących udział w ich pracach⁴. Nie reagując na przemoc bierzemy na siebie odpowiedzialność za cierpienie drugiego człowieka a być może i jego życie. Dlatego naszym obowiązkiem moralnym jest zgłaszanie odpowiednim służbom przypadków przemocy. Przemoc doznawana ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

⁴ Raport Najwyższej Izby Kontroli o pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, IV 2016 r.

Warto zauważyć, że na nieskuteczność instytucjonalnych form zwalczania zjawiska przemocy wpływają powszechne stereotypy oraz niski poziom świadomości społeczności lokalnej, co pokazuje potencjał działań profilaktycznych zmierzających do przeciwdziałania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta.

W ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w latach 2014 r. - 2016 r. przeprowadzono cztery programy profilaktyczne skierowane do młodzieży szkolnej, rodziców oraz służb społecznych:

1. „Archipelag Skarbów” Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej – program dla II i III klas gimnazjum oraz rodziców oparty na modelu profilaktyki zintegrowanej. Założenia programu i cele obejmują bardzo szerokie spectrum : Korzystanie z substancji psychoaktywnych, profilaktykę ciąż nastolatek oraz profilaktykę przemocy czyli ograniczenie natężenia przemocy rówieśniczej w formie fizycznej, słownej oraz seksualnej. Programem objętych było w 2014 r. - 307 uczniów i 28 rodziców, w 2015 r. - 318 uczniów i 64 rodziców, w 2016 r. - 135 uczniów i 39 rodziców.

2. „Profilaktyka uzależnień i przemocy” Lidia Woć - szkolenie dla służb społecznych zajmujących się zawodowo pomocą osobom dotkniętym problemami przemocy i uzależnień. W szkoleniu brało udział 36 osób.

3. „Wolni od przemocy” Kompas rozwoju. Pracownia psychoedukacji.- szkolny program profilaktyki społecznej. Celem było wyposażenie uczniów w umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz rozwój poczucia bezpieczeństwa względem dorosłych. Programem objętych było w 2015 r. - 210 uczniów i 11 wychowawców, w 2016 r. - 211 uczniów i 13 wychowawców.

4. „Życie w zgodzie i radości” program profilaktyczny Ośrodka profilaktyki i terapii uzależnień . Celem było zapoznanie młodzieży ze specyfiką zjawiska przemocy, nauka rozładowania własnego napięcia emocjonalnego, promowanie pozytywnych zachowań. Programem objętych było w 2016 r. – 42 uczniów.

Analiza w/w zebranych danych pozwala zauważyć, że mieszkańcy Miasta Sulejówek również borykają się z trudnym problemem dla całego społeczeństwa jakim jest przemoc w rodzinie.

Powyższe jest przesłanką do podjęcia:

1. **działań profilaktycznych** na terenie gminy powinny o charakterze długofalowym i różnorodnym. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły – uczniów, rodziców i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców także poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe oraz kierowanie działań do młodszych uczniów w celu kształtowanie prawidłowych postaw i świadomości względem problemu przemocy w rodzinie. Skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej;

2. **działań informacyjnych** o możliwych dostępnych formach wsparcia, podmiotach oferujących różnego rodzaju pomoc. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje/ osoby cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców – np. służby porządkowe, pracownicy socjalni, inne osoby związane z samorządem, kościołem;

3. **wsparcia kadry pracującej w instytucjach pomocowych** (szczególnie rekomendacje), zwrócenie szczególnej uwagi na podnoszenie ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej, ochronić przed wystąpieniem postaw agresywnych wobec innych członków społeczeństwa;

4. **wsparcia specjalistycznego** rodzin borykające się z problemem przemocy domowej i problemem nadużywania alkoholu. Według danych alkohol jest jedną z głównych przyczyn występowania przemocy domowej, dlatego oba te zjawiska mogą być ze sobą skorelowane. Rodziny z w/w problemami powinny mieć łatwy dostęp do warsztatów, spotkań indywidualnych, grupowych, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów, terapeutów.

5. **edukacji** w zakresie możliwych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie lub sposobów ochrony przed przemocą oraz dostępnych programów edukacyjno- korekcyjnych dla sprawców przemocy. Dobrym elementem edukacyjnym są też miejskie kampanie, które podnoszą świadomość zagrożeń związanych z postawami agresywnymi wobec członków rodzin, rówieśników, innych osób z otoczenia a także szkodliwością nadmiernego spożycia alkoholu, innych środków odurzających oraz zachęcające do odpowiedzialnych, akceptowanych społecznie postaw życiowych.

2.2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Sulejówek na lata 2017-2020 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie powiatu mińskiego. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań sprawców, edukację kadr podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna; za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca; zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach ofiary przemocy, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia ofiarą przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami doświadczającymi przemocy jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim „odczarowanie” mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że sprawcy przemocy będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

2.3. ANALIZA SWOT

Korzystając z metody analizy SWOT określono największe zagrożenia i szanse dla budowania programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Sulejówek.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
S (<i>Strengths</i>) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę	W (<i>Weaknesses</i>) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę
-funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego - dostępność do szkoleń interdyscyplinarnych (w tym bezpłatnych) kadry zajmującej się problemami przemocy, - działalność profilaktyczna placówek oświatowych, - efektywna współpraca służb,	- zjawisko przyzwolenia na przemoc silnie zakorzenione w obyczajowości, - niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy domowej, - ograniczone środki własne na realizację zadań, niedostateczna kadra specjalistów (psycholog, psychiatra, terapeuta),

- znajomość specyfiki środowiska i obszarów problemowych, - kampanie społeczne: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne, - działalność PIK, - bezpłatne poradnictwo prawne, - wzrost świadomości społecznej	- małe zainteresowanie programami korekcyjno - edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc w rodzinie, - utrzymywanie się postaw sprzyjających ukrywaniu problemu, - brak organizacji pozarządowych na terenie miasta zajmujących się wspieraniem ofiar przemocy.
SZANSE O (<i>Opportunities</i>) – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany	ZAGROŻENIA T (<i>Threats</i>) – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.
- wypracowanie procedur współpracy między instytucjami zajmującymi się problemami przemocy domowej, - możliwość korzystania z dobrych praktyk, - coraz większa otwartość społeczeństwa na korzystanie z pomocy specjalistycznej, - stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin, - zwiększenie liczby programów profilaktycznych, edukacyjnych, - zwiększenie roli i znaczenia Punktów Informacyjno- Konsultacyjnych - zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową.	- przeciążenie pracą specjalistów podejmujących działania interwencyjne i pomocowe, - brak środków finansowych własnych na zwiększenie kadry specjalistów (psycholog), - mała aktywność środowisk miejskich w zakresie działań na rzecz rodzin, - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, - utrzymywanie się postaw sprzyjających ukrywaniu problemu przemocy, - brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, - długotrwałe, negatywne skutki bycia ofiarą przemocy i sprawcą przemocy - poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - osłabienie funkcji rodziny poprzez zaburzenia w wypełnianiu ról społecznych

Źródło: opracowanie własne MOPS

2.4 OBSZARY I KIERUNKI DZIAŁANIA, CEL GŁÓWNY, CELE SZCZEGÓŁOWE, RODZAJE DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI, TERMINY REALIZACJI.

Obszary działania.

Działając zgodnie z wytycznymi Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Powiatu Mińskiego na lata 2017-2022, w nawiązaniu do zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla miasta Sulejówek na lata 2011-2020 niniejszy Program odnosi się do czterech obszarów działania:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działania.

Uwzględniając lokalne potrzeby Program zakłada następujące kierunki działań:

1. Opracowanie pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Miasta Sulejówek poprzez ankietę, analizę raportów, sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Tworzenie strategii interwencyjnych (w tym ochronnych) dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
3. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwięzionych w sytuacji przemocy w rodzinie.
4. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
5. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel główny.

Uwzględniając powyższe obszary i kierunki działania **cel główny** określono jako:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i kompetencji służb pomocowych w mieście Sulejówek.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
4. Podnoszenie i doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Tabela 4: Rodzaj działań, adresaci działań, realizatorzy, wskaźniki, harmonogram

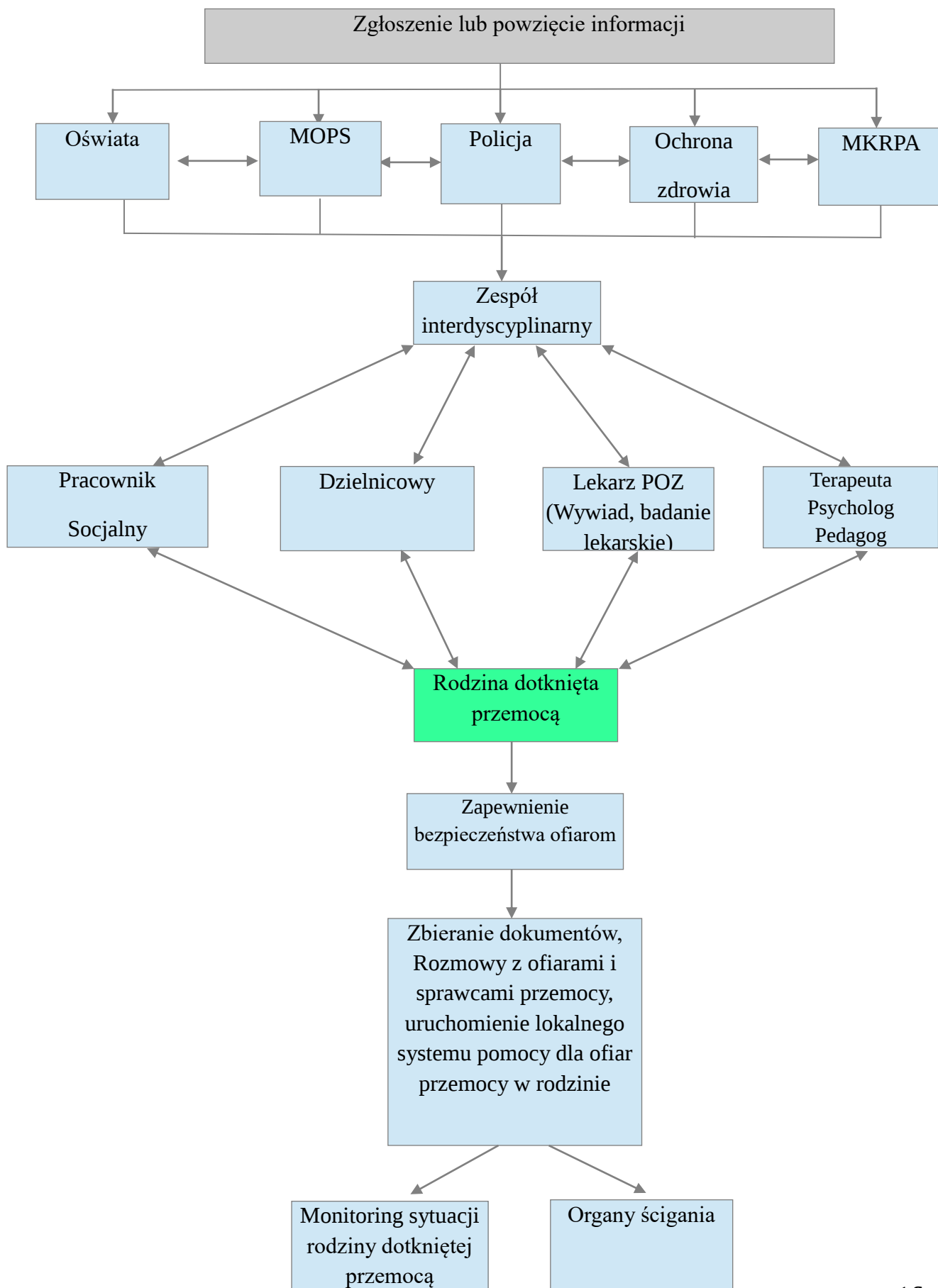
1	Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.1	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Sulejówek. Monitoring zmian. <u>adresaci:</u> społeczność lokalna <u>wskaźniki:</u> liczba opracowanych diagnoz, statystyk, w tym liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba spotkań ZI, liczba powołanych grup roboczych .	ZI, MOPS, Komisariat Policji w/m, Straż Miejska, PPP, Sąd Rejonowy Prokuratura Rejonowa, Specjalist. Poradnia Rodzinna przy PCPR, MKRPA, placówki ochrony zdrowia, oświatowo-wychowawcze, samorząd, Kościoły, związki wyznaniowe. Koordynator diagnozy: MOPS	IV 2018 r.
1.2	Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Sulejówek, promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy, w tym: -zajęcia profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, nauka radzenia sobie z emocjami, - organizacja czasu wolnego, wypoczynku letniego, zimowego z elementami programu profilaktycznego, - poradnictwo przedmałżeńskie z elementami profilaktyki i promowania postaw społecznie akceptowanych, - edukacja dorosłej społeczności (zajęcia, warsztaty dla rodziców, kampanie edukacyjne, praca socjalna) <u>adresaci:</u> społeczność lokalna <u>wskaźniki:</u> ilość przeprowadzonych zajęć	ZI, MOPS. Komisariat Policji, Straż Miejska, PPP, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy PCPR, MKRPA, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowo-wychowawcze, samorząd, Kościoły, związki wyznaniowe,	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.

	profilaktycznych z zakresu przemocy, na temat pozbawionych agresji postaw społecznych, ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych, liczba kampanii społecznych, liczba osób/ rodzin objętych w/w działaniami		
1.3	Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności. <u>adresaci:</u> społeczność lokalna <u>wskaźniki:</u> ilość materiałów informacyjnych, liczba źródeł informacji.	jak w działaniu 1.1	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
1.4	Umieszczenie na stronach internetowych instytucji/organizacji/ placówek informacji o instytucjach/ organizacjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. <u>adresaci:</u> społeczność lokalna <u>wskaźniki:</u> ilość materiałów informacyjnych, liczba źródeł informacji.	jak w działaniu 1.1	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
2	Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.		
Działania		Realizatorzy	Termin realizacji
2.1	Współpraca między podmiotami zaangażowanymi w realizację zadań związanych z przemocą w rodzinie. Budowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy. Opracowanie porozumień w zakresie wymiany informacji między w/w podmiotami. <u>adresaci:</u> w/w podmioty <u>wskaźniki:</u> ilość podpisanych porozumień	jak w działaniu 1.1 opracowanie porozumień: ZI	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r. 30.11.2017
2.2	Uruchomienie telefonu zaufania dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, sprawców przemocy, osób dotkniętych uzależnieniami. <u>adresaci:</u> społeczność lokalna <u>wskaźniki:</u> liczba udzielonych porad, czas dostępności telefonu	Urząd Miasta Sulejówek - w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, PIK.	od 15.01.2018 do XII 2020 r.
2.3	Inicjowanie interwencji w środowisku zagrożonym i dotkniętym przemocą w rodzinie. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.	MOPS, Komisariat Policji w/m, Straż Miejska, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Mińsku Mazowieckim	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.

	<u>adresaci</u> : osoby dotknięte przemocą w rodzinie. <u>wskaźniki</u> : liczba przeprowadzonych interwencji, liczba osób, którym zapewniono miejsce w Ośrodku Interwencji Kryzysowej lub w innym bezpiecznym miejscu.		
2.4	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego. <u>adresaci</u> : osoby dotknięte przemocą w rodzinie. <u>wskaźniki</u> : liczba osób korzystających z porad,	Placówki ochrony zdrowia, PPP, Specjalistyczna Poradnia Rodzinna przy PCPR, PIK	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
2.5	Prowadzenie poradnictwa prawnego <u>adresaci</u> : osoby dotknięte przemocą w rodzinie. <u>wskaźniki</u> : liczba osób korzystających z porad, liczba porad	Miasto Sulejówek w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i innych programów i porozumień	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
2.6	Prowadzenie pracy socjalnej <u>adresaci</u> : osoby dotknięte przemocą w rodzinie. <u>wskaźniki</u> : liczba osób/ rodzin korzystających z pracy socjalnej	Pracownicy socjalni MOPS	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
3	Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.		
Działania		Realizatorzy	Termin realizacji
3.1	Opracowanie informatorów o podmiotach realizujących programy edukacyjno – korekcyjne dla osób stosujących przemoc w formie broszur, ulotek, informacji na strony internetowe podmiotów zaangażowanych w rozwiązywanie problemów przemocy w rodzinie. <u>adresaci</u> : osoby stosujące przemoc. <u>wskaźniki</u> : liczba informatorów, ulotek, liczba stron internetowych publikujących informacje.	ZI, MOPS, PPP, PCPR koordynator: ZI	grudzień 2017, aktualizacja: minimum co pół roku
3.2	Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, zajęcia korekcyjno - edukacyjne w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem – indywidualne i grupowe. <u>adresaci</u> : osoby stosujące przemoc <u>wskaźniki</u> : liczba osób korzystających z	PCPR Mińsk Mazowiecki, placówki ochrony zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, PIK	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.

	różnych form wsparcia, liczba uczestników programów korekcyjno – edukacyjnych.		
3.3	Współdziałanie służb w zakresie monitorowania zachowań osób stosujących przemoc domową. <u>adresaci:</u> osoby uwiękane w sytuacji przemocy <u>wskaźniki:</u> liczba konsultacji między służbami, liczba przeprowadzonej pracy socjalnej, liczba interwencji.	MOPS, ZI (w tym grupy robocze), funkcjonariusze policji, straży miejskiej, placówek ochrony zdrowia.	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
4	Cel szczegółowy: Podnoszenie i doskonalenie wiedzy i umiejętności kadry podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.		
	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
4.1	Zapewnienie szkoleń, uczestnictwa w seminariach, w tym szkoleń z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. <u>adresaci:</u> przedstawiciele służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwiękanych w przemoc <u>wskaźniki:</u> liczba szkoleń, liczba uczestników szkoleń	Jednostki zobowiązane do prowadzenia szkoleń, organizacje pozarządowe, samorząd gminny, powiatowy.	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
4.2	Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy, sprawcami przemocy, z podkreśleniem postaw etycznych służb pomocowych. <u>adresaci:</u> przedstawiciele służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwiękanych w przemoc <u>wskaźniki:</u> liczba szkoleń, liczba uczestników szkoleń	Jednostki zobowiązane do prowadzenia szkoleń, organizacje pozarządowe, samorząd gminny, powiatowy.	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.
4.3	Zapewnienie wsparcia osób bezpośrednio zaangażowanych w rozwiązywanie problemów przemocy w formie superwizji. <u>adresaci:</u> przedstawiciele służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwiękanych w przemoc <u>wskaźniki:</u> liczba godzin superwizji, liczba osób uczestniczących w superwizji.	samorząd (zapewnienie środków finansowych)	zadanie stałe w okresie: 2017 - 2020 r.

2.5 System przeciwdziałania przemocy w mieście Sulejówce-schemat

III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Na terenie miasta Sulejówek oraz powiatu mińskiego istnieje sieć instytucji zajmujących się bezpośrednio działaniami na rzecz rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie i ich zapobieganiem:

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej**
05-071 Sulejówek, ul. Świętochowskiego 4.
Tel. (22)783-59-49, fax.(22) 783-99-67, e-mail:mops@list.pl
- Zespół Interdyscyplinarny przy MOPS w Sulejówku (dane adresowe jak powyżej),
- **Komisariat Policji**
05-070 Sulejówek, ul. Reymonta 5
Tel. (22) 783-99-66, fax.(22) 783-50-27
- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**
05-070 Sulejówek, ul. Idzikowskiego 7b
tel. (25) 756 40 05, e-mail:poradnia@poradniapsych.pl
- **Placówki oświatowe: szkoły, przedszkola** - adresy, telefony na stronie: sulejowek.pl.
- **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** przy Urzędzie Miasta Sulejówek (kontakt poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku),
- **Punkt Informacyjno- Konsultacyjny** dla osób z uzależnieniami, pomoc prawna , szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
05-071 Sulejówek, ul. Armii Krajowej 21 (2 piętro SPZOZ)
Tel. 660-635-905 (czynny w trakcie spotkań), e-mail: pik.sulejowek@onet.pl
- **Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim**
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Okrzei 14, tel.(25) 756-49-00
e-mail: sekretariat@minsk-mazowiecki.sr.gov.pl, www.srminskmazowiecki.bip-e.pl
- **Prokuratura Rejonowa w Mińsku Mazowieckim**
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Okrzei 14
tel. (centrala) (25) 758-40-21 do 23 fax (25) 758-40-23
e-mail: pr.minskmaz@siedlce.po.gov.pl , www.siedlce.po.gov.pl/
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Graniczna 18
(25)758-47-12, 698 749 389, e-mail:oik.minsk@caritas.pl
- **Komenda Powiatowa w Mińsku Mazowieckim**
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Wyszyńskiego 15/17
tel. (25) 759 72 42 lub (25) 759 72 60
e-mail:policjaminskmazowiecki@vp.pl, kppminsk.policja.waw.pl
- **Specjalistyczna Poradnia Rodzinna** działająca przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Konstytucji 3-go Maja 16, tel. (25) 756 40 26
www.pcpr-minskmaz.pl, e-mail: sekretariat@pcpr-minskmaz.pl
- **Ośrodek Mediacji** działający przy Specjalistycznej Poradni Rodzinnej
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Konstytucji 3-go Maja 16
tel. (25) 756 40 26, e-mail:www.pcpr-minskmaz.pl
- **Powiatowy Punkt Konsultacyjno -Informacyjny ds. uzależnień** działająca przy PCPR
05-300 Mińsk Mazowiecki, ul. Konstytucji 3-go Maja 16
tel. (25) 756 40 26, e-mail:www.pcpr-minskmaz.pl.
- **Katolicka Poradnia Rodzinna przy Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia**
05-070 Sulejówek, ul. Żeromskiego 18
pon. godz. 18-20, tel. 22 7830075, e-mail parafiasulejowek.pl

IV. PROGNOZOWANE EFEKTY

Zakładamy, iż realizacja Programu w latach 2017-2020 przyczyni się do:

- 1) usprawnienia systemu informacji i edukacji społecznej oraz zwiększenia kręgu odbiorców działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym,
- 2) profesjonalizacji zasobów kadrowych,
- 3) wypracowania i wprowadzenia procedur współpracy między instytucjami zajmującymi się problemami przemocy domowej,
- 4) stałego monitorowania, ewaluowania oraz inicjowania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) zmiany postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej,
- 6) spadku liczby przypadków przemocy w rodzinie.

V. MONITOROWANIE PROGRAMU.

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

W oparciu o zebrane dane, analizę osiągniętych wskaźników (określonych w tabeli nr 4) corocznie dokonywana będzie ewaluacja Programu. Ewaluacja ma dostarczyć informacji, czy cele programu są realizowane, jaka jest trafność przyjętych sposobów realizacji, jaka skuteczność i efektywność oraz wskazać potrzebne zmiany w programie i działaniach.

VI. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

Sprawozdania z realizacji Programu podmioty zaangażowane w jego realizację składają do dnia 28 lutego każdego roku - począwszy od 2019 r. - do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulejówku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku do dnia 31 marca każdego roku - począwszy od 2019 r. - przedkłada Burmistrzowi Miasta Sulejówek sprawozdanie z realizacji Programu.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Miasta Sulejówek, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VIII. ZAKOŃCZENIE

Od początku istnienia świata ludzie radzą sobie z bólem i zagrożeniami w różny sposób. Jedni przez atakowanie, inni przez działania mające na celu oddalenie się od źródła zagrożenia. Niestety, gdy oprawcą jest ukochana osoba, nie reagujemy w sposób naturalny⁵.

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca ale występuje od zawsze i całkowicie nie zniknie. Dlatego też, nieustannie trzeba podejmować wysiłek aby zapobiegać temu zjawisku i udzielać wsparcia i pomocy tym, którym nie udało się uniknąć traumatycznych doświadczeń.

Program nie jest dokumentem zamkniętym i będzie podlegał modyfikacjom w zależności od potrzeb, możliwości i sytuacji społecznej wynikającej z diagnozy.

⁵ J. Wawrzyniak, (red.), *Socjologiczne i psychologiczne aspekty przemocy*, Łódź 2007, s.36